

CORNELIS bladet

UTGIVEN AV CORNELIS VREESWIJKSÄLLSKAPET • ÅRGÅNG 12 • DECEMBER 2011

SUCCÉ IGEN!

Det låter nästan tjugigt, men det blev succé igen. Minneskonserten för Cornelis i Katarina kyrka fyllde två kyrkor till bredden och artistuppbådet var som vanligt brett och talangfullt. Det vanliga konceptet gällde. Artisterna satt på rad på podiet och utan pro-

gramledare gav de publiken en smakfull blandning ur "Mäster Cees" produktion.

Kalle Lind höll ett engagerat minnestal. Läs det och Åke Arenhills reflektioner och se på Lasse Janssons stämningsbilder på sidorna 2-5.

Forts nästa sida >

Cornelis "alive and kickin"

Talet till Cornelis Vreeswijks minne hölls i år av "diversearbetaren i kulturbranschen" Kalle Lind. Detta är hyllningstalet ord för ord.

Kalle Lind minnestalade.

Godafton ungdomar. Kalle Lind heter jag. Jag brukar för enkelhetens skull kalla mig "diversearbetare i kulturbranschen med särskild inriktning på skäggiga män i svensk nöjesindustri". Jag har blivit ombedd att hålla det traditionella minnetalet över en saknad holländare och inget uppdrag i livet har gjort mig mer hedrad. Jag träffade aldrig Cornelis Vreeswijk, jag var tolv år när han försvann och hade ingen koppling till den svenska musikscenen – jag är från Eslöv – men efter att ha lyssnat till honom dagligen under några decennier så tycker jag mig i alla fall ha ett hum om vad han stod för.

Hästen utan tyglar som vägen minns har sen länge tagit honom till

landet som inte finns. Baderskan, den ljuvaste renskraperskan, har tvått hans knotor vita som snö. Vi har strött granris på hans bädd och låtit honom födas naken. Det är tjugofyra år sen vi tvingades inse att också hans kött var hö.

Klarsynt och förberedd

Få människor lär ha varit lika förberedda på döden som vår vän från Ijmuiden. Genom hela sin produktion förhåller han sig till detta oundvikliga – ibland skrämnd, ibland fascinerad, ibland lättad, men hela tiden klarsynt och förberedd. Han smakade på döden en gång – och enligt honom själv så smakade den inte illa.

Kanske hade han på känn att döden skulle ta honom tidigare än de

flesta. Femtio år är normalt ingen ålder – för Cornelis var det en livslängd. Efter sig lämnade han en katalog så omfattande att även en hundraåring hade kunnat vara nöjd med mängden. Kanske visste han från början att hans tid var utmätt, kanske var det därför han levde i en sådan hastighet att han hann leva flera liv inom loppet för ett halvt.

Pånyttfödelse

Vad Cornelis räknade med att finna på andra sidan den floden Styx framgår inte helt av hans visor. I sin sista inspelade sång, som är en dikt, frammanar han en bild av ett sjunket kungarike där det är vackert och skönhet omger honom: "grå som sagan, lyser som legender."

Vad Cornelis hoppades att finna på andra sidan är, skulle jag tro, frid. Det verkar han inte alltid ha funnit i livet.

Men vad döden faktiskt innebär för Cornelis, vilket han själv kanske inte vågade hoppas på, var pånyttfödelse. "Döden ger liv" sjöng han, i "Glimmande nymf", skriven av en annan dödsbesjungare, som kanske egentligen syftade på den lilla döden, som är mycket snuskigare än den stora.

Men även den stora döden kan ge liv. I Cornelis' fall var det absolut så. Hur levande han än var medan han levde, är det inget mot hur han levt upp sen han dött.

I publiken idag sitter min äldste son. Han heter Leonard Cornelis. Hans lillebror heter för övrigt Samuel Beppe. Det är nåt visst med män med skägg.

Leonard Cornelis är, rent objektivt, världens bästa sjuåring. Under den gångna sommaren var han fixerad vid döden. En kusin till hans bästa vän gick bort i cancer, sex år gammal, och verkligheten visade upp sitt fulaste tryne mitt i sommaridyllen. Hur lägga fram detta för ett barn? Hur förklara det oförklarliga, hur göra det obegripliga begripligt?

En sexåring ska inte dö. En sexåring ska spela fotboll.

Denna grymma händelse ledde till

Levande ljus bidrog till stämningen i Katarina kyrka.

att döden under en period blev det stora samtalsämnet vid middagsbordet hemma. I bilen spelade vi en samlings-cd med svenska sommarvisor. Leonard satt med cd-omslaget i handen och läste låt för låt: "Olle Adolphson? Är han död?" "Ja, det är han". "Evert Taube? Är han död?" "Ja, det är han". "Ted Gärdestad?" "Ja". "Beppe Wolgers?" "Ja". "Astrid Lindgren?" "Ja".

Det blev så klart ganska deppiga bilresor.

"Sven-Bertil Taube?" ... Jo, men han lever faktiskt! Det finns faktiskt de som lever också! "Lill Lindfors?" Ja för tusan! Hon är ju mer levande än nånsin!

Ljusstrimmor i mörkret

Så det fanns ljusstrimmor i det kompakta mörkret, och för att trösta ytterligare försökte jag förklara att man faktiskt kan finnas kvar även efter sin död. "Tänk på att du heter Cornelis. Sjutton år efter att den förste Corne-

lis dog så fanns det en skäggig lirare som döpte sin förstfödde efter honom. Och så länge du finns och folk frågar dig vad du heter och varför så kommer vetenskapen om Cornelis Vreeswijk att fortsätta finnas. Om du blir 83, och det är ju ingen ålder, vilket du blir 2087, så kommer det att finnas en Cornelis hundra år efter Cornelis.

Döden måste inte innebära död. Vi kan fortsätta leva.

Det enda som krävs är att man skriver några hundra fantastiska låtar och framför dem på ett alldeles unikt vis i tjugofem års tid. Gör du bara det, min son, så kommer även du att bli odödlig!"

Nåväl och skämt åsido: den fysiske Cornelis rycktes ifrån oss, men den andlige Cornelis är alive and kickin'. Cornelis' kropp tålde inte vilka påfrestningar som helst, men Cornelis' livsverk kan man utsätta för all världens prövningar. Man kan låta hans sånger stöpas om till dödsmetall och hiphop eller till och med sjungas av

rosenkindade konfirmationskörer – de håller för det trycket. Sångerna innehåller en sorts sanningar som aldrig går att ljuga bort.

Det är förstås omöjligt att säga om Cornelis' låtar kommer att sjungas om hundra år. Jag antar att det kommer att vara så, men historien är nyckfull och orättvis. Jag äger ingen kristallkula och hade jag gjort det hade jag ändå inte trott på den.

Men så länge somliga spöar sin fru med dunder och med brak, så länge somliga tänker mest på heroinet, så länge somliga går med trasiga skor, så länge somliga slänger en handgranat istället för att ta en omväg på några steg, så länge somliga ger varandra små, små trevliga djur, så länge somliga tittar för djupt i glaset och glömmmer sina onda rus, men också så länge somliga skrattar visor och sjunger skämt – så länge somliga av oss fortsätter med det så kommer Cornelis åtminstone att vara relevant. ■

ÅKE ARENHILL:

VI MÖTTE TRADITIONEN

Allt var precis som det brukar, d v s så som det förväntas vara inför ett viktigt evenemang.

Skymningen hade infunnit sig i förbeställd tid och hade (enligt sina order) förstärkt och förskönat ljuset från de många flämtande lågorna utanför katedralen. Den långa kön hade sakta förtätats. Mumlet bland de många förväntansfulla dämpades och började bereda plats för den högtidliga känslan att man var en av de utvalda, som snart skulle få möta TRADITIONEN! I form av Minneskonserten.

TRADITION är ett lika löftesrikt som lömskt ord. Det har (tror jag) skapats för att förgylla det begrepp som det egentligen berättar om, nämligen upprepningens konst. Detta med "Gång på gång, år efter år,

Claes och Lill "läste" brevet från kolonien.

"Skymningen förstärkte och förskönade de många flämtande lågorna utanför katedralen."

"Minneskonstnärerna" samlade.

om och om - igen. Förutsägbart. Trist?
NEJ INTE! Förnyat och oförutsägbart.

Alla vi som möttes denna kväll hade ju mötts förr och i många sammanhang. Men den här gången hände någonting som är svårt att beskriva. Någonting som gjorde att man började undra om inte den gamle danske skalden och skälmen Jens August Schade hade meddelat någonting viktigt då han påstod att: "Människor möts och ljuv musik uppstår."

För visst kom vi under några timmar mycket närmare dem som vi trodde att vi redan kände. Den Felicia vi hörde, var märkligt levande (möjligen återuppstånden?) och en annan mystisk dam, Saskia, väckte också hon nya känslor.

Fredrik (han Åkaren) som man uppmärksammade bland mängden, dansade förstås och var lika pilsk som alltid, men denna aften verkade han mer sårbar och ömsint än han vanligen gör, mot sin tonårskrävande Cecilia.

Rosenblad förekom och föll som vanligt för en lika frisk som farlig vindstöt. Nej, förresten - inte alls "som vanligt". Rosenbladet var ovanligt taggat i sällskap med Nina R.

Mitt under föreställningen kom så brevet. Det från Kolonien. Och där-

med blev det för första gången klarlagt hur detta drabbade modern (Lill) och fadern (Claes). Så skönt att det blev klarat ut. (Man har ju grubblat.)

Så mötte vi då dem på nytt, Cornelis' många figuranter. Men förnyade. Och när man fylld av ljuv musik återvände till mörkret och kylan utanför Katarinakyrkan kom tanken:

Naturligtvis! Var skall UNDER ske om inte i ett kyrkorum?

Kommen hem letade man i Nationalencyklopedin och fann ordet: TRADITIONSBÄRARE: personer som aktivt utövar magiska riter eller som inför ett auditorium framför visor och sagor. ■

Vid flygeln: Kjell Öhman. Vem annars?

Kjell Damstedt i Oxelösund är en av många beundrare av Cornelis Vreeswijks visor och poesi. Så här sammanfattar han sina minnen av Cornelis:

Det började i Spånga

”Min första kontakt med Cornelis var årsskiftet 1960–1961. Jag besökte dottern till en familj i Spånga som jag vid tillfället hade sällskap med och som hade två systrar, en av dem var klasskamrat till Cornelis, pappan till de tre döttrarna var anställd vid Beckomberga sjukhus, Cornelis arbetade samtidigt en kort tid på detta mentalsjukhus.

Vid mitt besök i familjen kom Cornelis och hälsade på, han spelade några låtar. Jag minns att han var en tänkande men glad och trivsamt person. Alla lyssnade redan då med tystnad och vördnad på hans musik.

Under denna period i hans liv började han också utveckla sitt sätt att hantera sin röst och sin gitarr. Fräna texter och hans speciella musik därtill växte fram och blev mer och mer uppskattad i alla samhällsgrupper trots hans många gånger hårda texter mot samhällets toppar.

Jag tyckte redan då mycket om hans musik, sång och framträdande, köpte en singelskiva ”Fjooompiga

Du”. Producent Anders Burman på Metronome.

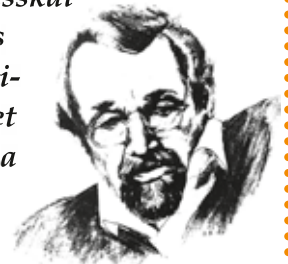
Andra gången som jag överraskande hamnade på samma plats som Cornelis Vreeswijk var på flygplatsen på Gotland en sen höstdag, jag tror det var 1987. Jag satt där ensam och väntade på flyg till Stockholm Bromma då en storväxt man med breda hängslen som höll upp byxor trädde in i väntrummet. Mannen var Cornelis. Det var i stort sett bara vi på flygplatsen. Förmodligen hade han varit på Gotland för någon spelning.

Jag har under senare år sett dokumentärer om Cornelis och en film han medverkat i. För mig finns det ingen tvekan om hans storhet som skådespelare. Har också hunnit med Cornelisdagen på Mosebacke några gånger och de senaste åren även varit på ett antal oförglömliga minneskonserter i Katarina kyrka.

Jag älskar Cornelis musik, texter och hans sätt att framföra händelser, tankar och budskap. Det är fantas-

tiskt att få uppleva hur artister ställer upp och tolkar Cornelis.”

Har du några Cornelisminnen eller någon relation till hans texter, hans framträdanden och hans liv. Skriv till Cornelisbladet och berätta. Vi belönar publicerade bidrag, men kan av utrymmesskäl nödgas att redigera det insända bidraget.

Medlemsservicen förbättras

Cornelissällskapetets medlemservice fortsätter att utvecklas på alla nivåer, rapporterar de ansvariga Inger Eklund och Hasse Nilsson.

I samband med Cornelissällskapetets senaste styrelsemöte, den 14 november 2011, beslutades att ge en konsult i uppdrag att förbättra och förnya vår hemsida. Ordförande Jocke berättar med om det på sid 8.

Återigen efterlyser de ansvariga för medlems servicen medlemmarnas e-postadresser till kansliet, så att alla snabbt kan få information om nyheter och arrangemang. Skicka omgående in medlemsnumret (som återfinns på baksidan av Cornelisbladet) samt namn och e-postadress till: sallskapet@cornelis.se.

Det händer en hel del under våren 2012:

- Gun Hemström kommer att fortsätta med visafnarna. Läs om dem på Sällskapetets hemsida;
- Sven Wollter och Hasse Nilsson kommer att om-sätta planerna på Corneliskvällar där poeten Cornelis lyfts fram under rubriken ”Poeten Cornelis i våra hjärtan”; och
- I Grythyttan öppnar man en restaurang med Cornelisprägel. Här kommer alla Cornelisentusiaster att kunna träffas.

–Vi håller också på att förbättra servicen från kansliet, så att medlemmarna snabbare skall kunna få svar på sina frågor, slutar Inger och Hasse.

I poetens själ?

”Under välfärdsåren, tiden då Sverige var världens bästa land att leva i, kunde svenskarna mitt under middagen störas av en röst i radion som sa: ’Hörni, medborgare, har ni tänkt på det här?’ En röst som gjorde detta så bra att den tilldelades det finaste erkännandet man kan få i sammanhanget. Censur.

Själv föddes jag några år efter att denna röst talade till oss en av de sista gångerna och berättade att: ’Snart far jag härifrån.’

Jag kommer aldrig att få möjligheten att se mannen bakom den där rösten på scen, livs levande utföra sitt konstnärskap. Kanske gör det gåtorna och fascinationen kring vem den där människan var ännu större. Själv sa han väl, att han ville bli sedd som författare, och texterna finns ju kvar.

Alla visor och dikter är ledtrådar till ett inre som de som levde bredvid honom har berättat att ingen kom riktigt åt, att ingen stod honom riktigt nära, att han var en oerhört reserverad person som väldigt få kände riktigt, riktigt ordentligt.

Hans liv, när man försöker beskåda det utifrån, kan te sig som om det vore en roman skriven om den klassiska konstnärsmysen. Inslagen av geni, otillgänglighet, destruktivitet och en-

samhet, de ständiga skiftningarna, det på gott och ont rika livet med sin alldeles egna regnbåge.

Jag har tänkt så mycket på det där att jag mitt under ögonblicken i mitt eget liv, när det ska ta slut med den jag älskar, när jag tänker på dem som dött, när Ågren står i fönstret, har jag hört den där rösten och delat längtan till Babyland.

Ibland har jag tittat på min kvinnas barn och tänkt att det där är platsen där någon ville gömma sig.

Och många, många gånger när jag gått hem bakfull och hamnat vid en plats med utsikt så har jag stannat upp och försökt föreställa mig dom ögonen, den blicken som såg ut över Nybroviken och glömde bort både att han var naken eftersom luften var så ljuvligt ljum och att en älskling väntade i sängen dit han sedan flydde.

Vad fanns bakom den där blicken som kunde skapa sådana scener och tavlor av ord? Det är förmodligen det där abstrakta geniskapet som kanske inte kan förstås eller få något annat utlopp än på sitt eget vis inom kulturens breda ram.

Geniet som ensam mitt i stadens vimmel, bland bilister och fotgängare med portfölj på väg till banken, buti-

ken och fabriken, plötsligt tar med sig en gitarr istället för portfölj, sätter sig ner, ser sig omkring en stund, och sedan sjunger vad han ser och berättar för medborgarna, som förundrat börjar vända sig om och lyssna, vilka de är.

Varför ska man sjunga om en gammal knarkare, Alices snaps eller Sportiga Marie?

Att se hur barnen brinner i de små byarna, och själv vara lika handlingsförlamad som de inför B52:orna, men i alla fall säga: ’Jag såg det där’

För den som brinner som en hund av halm kan man inte göra mer än att känna sympati.

Och alla dessa människor är sådana som bara försvinner. Ingen hör dem. Dem skulle inte finnas om ingen ställde sig upp, gav dem en röst och sa att: Jag såg er, och ni fanns!

Jag tror mig ha läst att Cornelis Vreeswijk sa i en intervju en gång att: ’Alkoholism är ett utdraget självmord’.

Men dör det skall man göra i alla fall, kanske just för att det känns så kallt här ibland. Då är det kanske klokare att gnida in sitt skinn med nässlor under tiden, sätta sig ner med en penna och ett papper och göra ensamheten vack-
er. ■

Visafton i Cornelis anda

har haft säsongsavslut och riktar ett

STORT TACK

till alla medverkande och publik!

Vårens visaftnar kommer att äga rum på Södra Teatern Etablissemang
(Mosebacke torg 1-3, Stockholm)

5 februari, 4 mars, 1 april, Kl 18.00 - 21.00 inläpp 17.30

Biljetter i biljettkassan Södra Teatern

Förköp www.sodrateatern.com

150 kr medlemmar i Sällskapet 125 kr

www.cornelisvisafton.se

Vill du medverka på någon Visafton i CORNELIS ANDA?

kontakta gun.hemstrom@hotmail.com

Ny hemsida är på gång

– Nu skall det återigen bli ordning på Sällskapetets digitala kommunikation, hälsar ordföranden **Jocke Kellokumpu**.

Styrelsen har varit medveten om att hemsidan inte fungerat tillfredsställande den senaste tiden, vilket vi beklagar. Problemet har varit att sidan utformades i samarbete med Warner Music inför filmen "Cornelis" som kom 2010. I samband med personalförändringar på Warner Music begränsades Sällskapetets möjligheter att hålla sidan aktuell.

– Nu har vi engagerat en byrå som skall hjälpa oss att bygga en ny hemsida. Vår förhoppning är att den skall bli både bra och funktionell och att den skall uppskattas av både medlemmar och andra Cornelisvänner i Sverige.

– Vi har redan nu en egen officiell sida på Facebook, säger Jocke. Adressen är:

www.facebook.com/cornelisivreeswijk.

Genom att gå in på den och trycka på "Gilla" får man tillgång till information om aktiviteter och nyheter kring Cornelis. Där kan man också kommunicera med styrelsen eller dela med sig av Cornelisminnen och bilder med anknytning till Cornelis Vreeswijk. ■

Upprop från valberedningen

I mars är det årsmöte i Cornelis Vreeswijksällskapet och valberedningen efterlyser förslag på kandidater till styrelsen. Har du förslag på kandidat/er hör av dig till valberedningens sammankallande Gun Hemström senast 20 februari 2012.

Tel: 070-517 72 58

eller via e-post

gun.hemstrom@hotmail.com

Postadress: Fatbursgatan 29,
118 54 Stockholm.

Besök Sällskapetets hemsida: www.cornelis.se

Besöksadress:

Långa gatan 4
115 21 Stockholm
Telefon: 08-667 73 65
E-post: sallskapet@cornelis.se

Sundsvallsavdelningen:
cornelis.sundsvall@telia.com
Hemsida: www.cornelis.se
PlusGiro: 474 94 81-0
Bankgiro: 5779-6377

Styrelse 2011:

Johan Kellokumpu, ordf, Silas Bäckström,
Anne Pia Ahlstedt, Hasse Nilsson och
Per-Erik Sjösten. Suppleanter: Tomas
Bolme och Christina Hellberg.

Cornelisbladet

ISSN 2000-5989

Ansvarig utgivare: Johan Kellokumpu

Redaktör: Per-Erik Sjösten,
per-erik@pesj.se

I redaktionen: Lasse Jansson

Layout: Marita Hedström

Tryck: Princo Ystads Centraltryckeri